

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem julijem začne se II. polletje in prosimo torej p. n. naročnike, katerim s tem dnevom potéče naročba na „Slov. Gospodarja“, naj se podvizajo nadaléjšnjo naročnino doposlati, da se jim ne pretrga ali pa ustavi dopušljanje lista.

„Slov. Gospodar“ stane do konca leta 1 fl. 30 kr. in do konca septembra pa 65 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah, ker so take pošiljatve najbolj ročne.

Upravništvo.

Zakaj slovenske paralelke, a ne slovenska gimnazija?

«Dne 20. junija 1894 v Celju zbrani rodoljubi slovenski protestujejo z vso odločnostjo zoper proglašenje c. kr. gimnazije v Celju kot nemško posest. Ta gimnazija je c. kr. državni naučni zavod, namenjen prebivalstvu južnega dela Spodnjega Štajarskega, in to prebivalstvo je po ogromni večini slovensko, ter je tudi vedno po dve tretjini dijakov na celjski gimnaziji Slovencev. More se torej ta gimnazija urediti tako, da bode ustrezala potrebam tega prebivalstva. Sedanja ureditev te gimnazije, vsled koje se vsi predmeti, izven slovensčine, prednašajo v nemškem jeziku, je krivična sama na sebi ter nasprotuje pozitivnim državnim osnovnim zakonom. Zahtevamo torej za sedaj nemudoma osnoveitev slovenskih paralelk na c. kr. gimnaziji v Celju. Slovenskim državnim poslancem pa naročujemo, da delujejo na vso moč na to, da se čim prej izpolni ta opravljena zahteva slovenskega naroda».

Tako so torej naši zaupni možje v Celju sklenoli, tirjati za celjsko gimnazijo slovenskih paralelk. Odklonili so nekšno ponudbo o čisto slovenski gimnaziji, prisiljeni po politiških razlogih.

Ponudba izhaja prvotno od naših sovražnikov. Namen je: zabraniti oboje, vendar najpoprej slovenske paralelke, ker smo se Slovenci do teh najbližje dokopali. Državni zbor je namreč ove paralelke že davno sklenol, minister Gauč l. 1889 javno obečal jih zaukazati brz, ko se slovenske paralelke v Mariboru dobro obnesejo. Te so se sedaj obnesle izvrstno. Slovenski poslanci, ostali v Hohenwartovem klubu, žugajo ta klub zapustiti, ako se gimnazija v Kranju in slovenske paralelke v Celju odklonijo; grof Hohenwart pa je, po poročilih v nemških listih, pretil položiti svoje slovensko poslanstvo, ako ga še le jeden izmed slovenskih poslancev zapusti. V tem slučaju pa razpade Hohenwartov klub in s tem koalicija ali sedanja zveza konservativcev, liberalcev in Poljakov, ki je pomagala nemškim liberalcem priti do krmila. Preden pa dajo liberalci razdreti koalicijo, privolijo v slovenske paralelke.

Nasprotniki to dobro vedó. Zato hočejo te najpoprej zabraniti s ponudbo čisto slovenske gimnazije, nadejajoč se, da bodo tudi to pozneje in sicer laglje zabranili. Minister namreč more sedaj slovenske paralelke vsak trenotek zaukazati, slovenske gimnazije pa ne. V to potrebuje nove postave, ki mora državni zbor še le sklenoti. To pa zabranijo sedaj licalci zelo lahko, zlasti v budgetnem odseku morejo vse zavleči in pokopati.

Nemška ponudba je torej le zvijača, past in limanica. Slovenci bi naj zrele jabelke ne utrgali, katero imajo pred nosom, marveč kratke ročice brezuspešno stegovali po še kislem sadu, ki visoko na skrajnem vrhu drevesa visi.

Resnično je, slovenska gimnazija bila bi boljša od slovenskih paralelk; imamo popolno pravico do slovenskih srednjih šol ter jih bodemo gotovo o svojem času tirjali. Toda sedaj ostanimo dosledno pri dosedanji tirjatvi, sicer bi nas zadela resnica nemškega prigovora: »das Bessere ist oft des Guten Feind, t. j. véasih se škoduje temu, kar je dobro, ako se zahteva namesto njega, kar je boljše. Zbirajmo se mnogoštevilno na ljudskih shodih, ki se kmalu skličejo v Mozirju, Šmarjah in nekde v posavju. Ugovarjajmo javno zoper drzne ljudi, ki nam vsako pravico do celjske gimnazije, do zavoda na slovenskih tleh, odrekajo. Podpirajmo javno svoje poslance, da neizprosno in odločno zahtevajo, kar nam je že dovolil državni zbor in naučni minister obečal — slovenske paralelke na celjski gimnaziji. Pasti mora divja sila, zmagati pravica!

Dr. L. G.

Pozdrav delavskemu bralnemu in pevsckemu društvu!

Naprej zastava Slave! Burno navdušenje nam vodi pri tebi vrsticah peró. Kakó neki ne bi? Saj vidimo zlat, nadepolen žarek narodne zavesti bliščati iz onega kroga, kjer je do sedaj vladala pogubna tema. Živio! Delavsko bralno in pevscko društvo v Mariboru bo imelo dné 1. julija tukaj svoj ustanovni zbor. Ni nam mogoče popisati, kako potrebno je bilo to društvo; kakó neprecenljivo umestna je torej njega ustanovitev!

V Mariboru, kakor sploh po vseh štajarskih in koroskih — nam že potujčenih — mestih, je veliko tisoč krepkih Slovencev, ki si v potu svojega obraza, mnogokrat s krvavimi žulji pošteno služijo svoj kruh. Odlikujejo se — enako vsem drugim Slovincem sploh — po svoji izvanredni marljivosti, zvestobi in natančnosti. Zraven jih še diči uzorno mili značaj... kdo jih toraj ne bi ljubil in spoštoval? Mi smo le nekaj dolgo z brezmejno tužnostjo pogrešali pri njih: O narodni zavesti ni bilo ne duha, ne sluha. Nasprotno.

Rojeni vsi od predragih slovenskih mater, ki so njim z življenjem podarile naš prekrasni slovenski jezik, so se narodu sčasoma več ali manj odtujili. Njihovi otroci so pa skoraj vsi postali nevedé poturice, zgubljeni za najmilejši rod svojih očetov. V tem oziru gre sedaj na boljše. Zivio! Novo društvo je čarobna zora lepše bodočnosti. Slovenec, vsakega stanú in poklica, hoče se odslej klanjati svojemu narodu v dolžni ljubavi. Tako je prav, tako mora biti!

Pri delavcih smo pa tega narodnega gibanja še posebno veseli. Delavci so dandanes ubogi mučeniki človeške družbe. Kdo jih ne bi pomiloval? Le boren, boren je njihov zaslužek, s solzami, také rekoč, jedó svoj težko pridelani kruh. Ta grozni položaj med delavci pa skušajo brezvestni, brezverni in tudi brezdomovinski hujskači vporabiti v svojo korist. Razširjajo strupeni socijalizem in peklenški anarhizem, puntajo mirno ljudstvo proti oblastim in tirajo tako celo človeštvo v strašno pogubo. Oh, kakó je to žalostno, žalostnejše tem bolj, ker res milijoni delavcev takim agitatorjem verujejo ter sledijo, dokler se v krvavih štrajkih, podjarmljeni od ostrih bajonetov, zopet ne spametujejo.

Novo delavsko društvo bo nepremagljiva trdnjava proti takemu hujskanju. Kjer koli so namreč slovenska društva, tam kraljujeta mir in spoštljiva pokorščina, ki obrodita tisočeri blagodejni sad. Nedolžno slovensko petje bo donelo po društvu, razveseljevalo bo in blažilo utrujena srca. Koristne, leposlovne knjige in v zdravem duhu pisani časopisi bodo duševna brana vrlih udov, sredstva torej, vseskozi hvalevredna, ki jih morajo privedi do zaželjenega smotra!

Le procvitaj torej, veledrago, dobrodošlo društvo! Navdušuj svoje slovenske ude k bujni narodni zavesti, užigaj v njih plamen goreče ljubezni za naše starodavno, priznано geslo:

„Vse za vero, dom, cesarja“!

Daj mili Bog, da bi društvo šteló ponosno stotine zavednih udov, katerim velja naš najsrčnejši pozdrav, iz globine vnetega sreča došli: Zivio! Naj se vresničijo zlati pesnikove besede s pomočjo bratovske ljubezni in nerazrušljive sloge:

„Kjer Slovencev moč se v eno stika,
Pade sila — še tako velika“!

Cerkvene zadeve.

Nova Marijina cerkev v Mariboru.

Dne 26. julija 1892 so milostljivi knezoškof dr. Mihael Napotnik prvokrat lopato v zemljo zasadili na vrtu oo. frančiškanov mariborskih in so tako slovesno pričeli velikansko delo, ki bo oznanjevalo še čez stoletja poznejšim rodovom, s kako srčno ljubeznijo so bili Marijini otroci usmiljeni Materi udani in kako radodarno so podpirali stavbo hiše božje, v kateri se bo opravljala nekrvava daritev svete maše za vse žive in mrtve dobrotnike. Stroški so bili nastavljeni na blizo štiristo tisoč goldinarjev. Plašljivci so z ramami migali in z glavo odvijali, da ne bo mogoče v naših revnih časih toliko denarja za novo cerkev nabrati. Drugi so pa tako govorili: Če se najde dosti takih ljudij, ki za tobak samo v našem cesarstvu vsako leto darujejo blizo 80 milijonov goldinarjev in za loterijo 12 milijonov, tedaj upamo, da se jih bo posebno med Slovenci še tudi takih našlo, ki so pripravljeni za Jezusa in Marijo kaj darovati, in da se bode nova cerkev srečno pozidala do svetega Antonija l. 1895.

Milostljivi višji pastir so lopato iz rok djali, potem

so pa spregovorili o novem zidanju in so rekli, da se zanašajo na radodarnost Marijinih otrok, ki pri svoji Materi pomoči iščejo v vseh stiskah svojega revnega pozemeljskega življenja in posebej še za srečno smrtno uro. Rekli so: »Dajte, in dalo se vam bode, v obilni, natlačeni, streseni in nakupičeni meri, kakor je Gospod Jezus sam obljubil. (Luk. 6. 38). Čisto gotovo! Kdor za olepšanje hiše božje miloščino daruje, si s tem zaklade pripravlja, s katerimi si bode kedaj lahko kupil prelepo stanovanje v nebeškem Jeruzalemu«.

Tako so milostljivi višji pastir, ki so sami vsi vneti za čast Marijino, navdušeno govorili in besede Njihove so veseli sad obrodile. V enem letu je stal nov samostan, v katerem se začasno božja služba opravlja, pa tudi podzidje za cerkev je bilo zgotovljeno. Zato se je že 10. avgusta 1893. zopet vršila vesela slovesnost, pri kateri so premilostljivi knezoškof podzidje blagoslovili in temeljni kamen položili. Po blagoslovu so zopet navdušeni svoj mogočni glas in so med drugim blizo to-le rekli: «V neki krvavi bitki je francoski kralj, ki je zvestobo svojih vojščakov in njihovo udanost dobro poznal, spregovoril tako-le: Prijatelji, jaz sem vaš kralj, vi ste domoljubni Francozi, tam le pa vidite sovražnika našega! Hej, nad sovražnika, bratje, in zmaga je naša! Tudi jaz govorim danes k vam ravno tako: Jaz sem Vaš škof, vi ste mojej skrbi izročene ovčice Jezusove in pa ljubitelji Marijini, njeni udani otroci. Sovražnika nimamo pred seboj, pač pa velikansko prihodnje zidanje. Če se živo dela poprimemo in smo marljivi, kakor drobne mravlje na mravljišču, bomo nanosili v neverjetno kratkem času tolik kup samih božjih darov, ki bo zadostoval za pozidanje veličastne hiše božje«.

Kako veselo nam je srce utripalo, ko smo čuli svojega škofa tako zaupljivo in pogumno govoriti. V resnici, knezoškof se niso motili! Družba za pozidanje Marijinega svetišča je postala živo mravljišče: s Štajarskega, s Kranjskega in Goriškega, in celo iz Ogrske se je nabralo že nad 17.000 udov, ki plačujejo vsak mesec po 5 krajcarjev, — in stavba raste veselo. In kjer samostanski bratje pobirajo in v imenu Jezusa in Marije milodarov prosijo, povsod jih lepo sprejemljejo in njim za cerkev obilno darujejo. Najbolje so se pa v zadnjem času razun blagih Jareninčanov, imovitih Sv. Iljčanov, dobrih Šenpetranov in Velikonedeljčanov odlikovali radodarni in premožni, pa tudi pobožni prebivalci zelenega Pohorja, katerim naj povrne ljubi Bog po priprošnji Marije Device stotokrat to, kar so že dali, in to, kar so še dati obljubili! — Vaš stari znanec in prijatelj dr. Jožef Pajek.

† Gospa Terezija Herič.

Dne 28. maja 1894 je umrla v 76. letu svoje dobe v Celju blaga gospa, ki zasluži, da se jej postavi v »Slov. Gospodarju« majhen spominek. Po svoji bistrotnosti in neumorni delavnosti je sicer skromno živeča gospa Terezija Herič si pripravila precej premoženja. Ostala je vedno ponižna, uljudna in zeló dobrotljiva. Kako odkritosrčno in zvesto je spolnjevala svoje krščanske dolžnosti, kako resnično pobožno je živela vse dni svojega življenja, tega mi ni treba popisovati; to znajo vsi, ki so jo poznali. Dandanes je tako uzorno krščansko življenje sredi ljudstva, ki se malo briga za Boga in njegovo cerkev, v resnici občudovanja vredno.

Ne smem pozabiti, da omenim, kako rada je pokojna gospa podpirala vse koristne naprave, med njimi zavod častitih šolskih sester v Celju. Bila je zvesta podpornica »Katol. podpornemu društvu v Celju« precej od njegove ustanovitve sem. Želeti bi bilo, da bi krasen vzgled tako vsestranski vzornega krščanskega življenja tudi drugi posnemali. Blaga gospa Terezija

Herič bo ostala med nami vsikdar v najboljšem spominu. Bog ji daj večni mir!

Gospodarske stvari.

Cement.

Ljudij je vedno več, pa tudi potrebnih stavb. Koliko se dandanes zida in popravlja! Znano pa je, da pri stavbarstvu sedaj zavzema prvo mesto «cement». Kar se je popred delalo iz opeke, lesa, kamna itd., dela se danes veliko trpežnejše, lepše in cenejše iz cementa; toda dozdam se je izključljivo cement le po mestih rabil.

Nekoliko let sem pa izdeluje vsa v to obrt spadajoča dela naš rojak na Murskem polju gosp. Jožef Mursa, veleposestnik na Krapju blizu Ljutomera, in je mladi mož v teku let postal strokovnjak svoje vrste. Kako lepe pač so videti hiše po Murskem polju, pokrite z njegovimi cementnimi ploščami v različnih barvah, podseki pri studencih, kopanje ali korita za svinjske hleve; kako so trpežne, kako praktične! Koliko hrastovega lesa je dozdam za vse to Murski poljanec porabil, odzdam mu napravi g. Mursa vse to iz cementa in rod za rodom ne bo več rabil sekire za enake stvari. V Ljutomeru in po celem Murskem polju najdeš sled njegovega dela.

Leta 1892. je potlakal s svojimi cementnimi ploščami, in to je bilo njegovo prvo večje delo, lepo in veliko župno cerkev pri Veliki nedelji, popolnoma na svojo roko in odgovornost. V tej cerkvi je goba »vuk« vse razjedla, da so bile klopi, spovednice itd. na vednem popravku; tudi temu je vedel imenovani v okom priti; cerkev je zdaj suha, goba uničena, in tlak po okusnem uzorcu vsak dan lepši. Med tem časom je položil tlak tudi v župni cerkvi Svetinski blizu Ormoža, v podružnicah: v Zavrčih in v Cezanjevih, povsod trpežno in v popolno zadovoljnost. V grajščini nemškega reda je napravil že in še ravno izdeluje razna večja dela.

Akoravno je torej ta mladi mož že toliko izdelal, in ima tako bogato zalogo, vendar se mi zdi slavnemu občinstvu premalo znan; pač svojo stvar premalo razglasuje in priporoča. Mož nikakor ni navezan na doneske te svoje obrti, ker je veleposestnik, a dela ravno zato s tem manjšim dobičkom. Smelo ga priporočamo častitim g. duhovnikom, občinam in slavnim okrajnim zastopom. Marsikatera cerkev je tlaka potrebna in koliko cementnih cevij se dandanes za ceste porabi; naročite si torej potrebnih rečij pri njem, zadovoljni boste in delo vas bo veselilo!

Peter Skuhala, župnik Velikonedeljski.

Gobe ali glibanje so zelo priljubljena jed, in se jih veliko nabere po gozdnatem hribovju zlasti v bližini mest. Zdi se nam torej potrebno, da one, ki po gobe hodijo, na nekaj opomnimo, da si pri nabiranju gob ne bodo sami škode napravljali. Gob ne smeš izpuliti ali izdreti, ampak spodaj na kocnju jih z nožem odreži. Ako gobo utrgaš, tedaj navadno tudi izpuliš njene korenike. Ako pa gobo pri tleh odrežeš in štrcelj z zemljo pokriješ, tedaj bode iz tega štrceljna nova goba vzrasla, če le zemlja in vreme dopuščata.

Sejmovi. Dne 30. junija na Spodnji Polskavi, v Gomilici, v Trnovcu blizu Ptuja, pri Sv. Petru pri Radgoni, v Olimju, Reichenburgu, Zrečah in pri Sv. Jakobu, okraj Celje. Dne 2. julija v Št. Ilju pod Turjakom, na Črni gori, Tinjskem, v Mariboru, Petrovčah, na Polen-

šaku, v Remšniku in Vildonu. Dne 3. julija v Mariboru (tudi konjski sejem). Dne 4. julija pri Sv. Vidu niže Ptuja, na Podplatu, pri Sv. Petru blizu Cmureka, na Vidmu, v Vuzenici, v Vojniku in na Rečici. Dne 5. jul. na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem). Dne 6. julija v Spielfeldu.

Dopisi.

Iz Maribora. (Prošnja.) Z odlokom dne 5. majnika t. l. je c. kr. namestništvo v Gradcu potrdilo pravila »delavskega bralnega in pevskega društva v Mariboru«. To društvo ima namen gojiti slovenski jezik v medsebojnem občevanju društvnikov, gojiti slovensko umetno petje, pospeševati vsestransko izomiko delavskega stanú in končno utrditi in ohraniti narodno zavednost v delavcih slovenskega rodú. Naloga, katero si stavi društvo, je torej ne samo velikega pomena za izobražbo delavskega stanú, ampak tudi jako važna za razvoj slovenskega življa v Mariboru. Da pa društvo svoj namen doseže, treba mu je trdne gmotne podlage. Društvo mora si najeti prostore, omisliti si knjižnico, muzikalije in druge stvari. Oziraje se na težave, s katerimi se ima boriti vsako društvo posebno ob početku svojega delovanja in z ozirom na ne ravno predobro gmotno stanje svojih udov računi društvo na vsestransko podporo bolj premožnih slovenskih rodoljubov, ki bi s svojim pristopom kot ustanovniki ali podporniki velik naroden dar doprinesli; istotako apeluje na podporo narodnih zavodov in društev, da bi se tega za Maribor prepotrebnega društva pri različnih prilikah spominjali. Posebno pa se priporočamo blagohotnosti najbližjih nam štajarskih in vzlasti mariborskih duhovnih in posvetnih gg. rodoljubov, da bi nas po zmožnosti podpirali, bodisi z denarnimi prispevki, bodisi s knjigami, sekiricami, itd. Vsaka najmanjša knjižica ali spis, sekirice kakor druge za društvo potrebne stvari sprejemale se bodo jako hvaležno. Upamo tudi, da nas slovenski založniki in pevska društva razvesele z darovanjem kakih sekiric ali knjig. Darila naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Štefan Skrbinšek, Augasse, Pfrimer's Haus, Marburg.

Začasni odbor.

S slovenskih hribov. (Kresovi.) Kmalu bomo obhajali častiti god naših največjih dobrotnikov, slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Kako ju ne bi Slovenci dostojno častili, ko ju časti ves katoliški svet, ko ju proslavljajo celo naš sv. oče Leon XIII., ki so pred 14. leti zapovedali, da se ta naša slovanska svetnika častita povsod med katoliškim ljudstvom! Vdomačila se je pri nas prelepa navada, da se njima na čast na predvečer njunega praznika žgó kresovi. To se naj tudi letos zgodi! Mnogoštevilni kresovi po vseh slovenskih gorah, hribih in dolinah naj bodo glasna priča, da Slovenci še živimo, da smo še vedno zvesti sinovi sv. katoliške cerkve, da se ne damo kar tako zatreti od svojih sovražnikov. Kakor je za Cirila in Metoda njuna pravična stvar zmagala, tako bo prej ali slej tudi naša, ako bomo Slovenci vedno srčno udani Bogu in sv. bratoma. Kvišku plamteči ognji pa naj naznanjajo svetu iskreno pobožnost Slovencev ter njih hrepenenje proti nebesom. Zažgite torej Slovenci v čast sv. Cirilu in Metodu letos povsod prav veliko kresov!

Le čuvaj nam, slovenski kres,
Kar vžgal Ciril-Metod:
Naj veri bo in domu zvest,
Na vek slovenski rod!

Od Sv. Ilja v Slov. goricah. (Šolska veselica.) V nedeljo popoldne, 17. t. m., priredili so tukajšnji gg. učitelji šolarjem III. in IV. razreda s pomočjo prijateljev šole veselico s petjem in deklamacijo. Po večernicah zbrali so se šolarji (blizo sto) v šoli, od kodar so potem z banderi in godbo na čelu korakali na vrt g. Bračka, kjer so bili pogoščeni z jedjo in pijačo. Na to je sledilo petje, deklamovanje in igra »tekanje v vrečah«, pri kateri je bil vsak udeleženec obdarovan z majhnim dobitkom. Nekako milo se nam je storilo v srcu pri deklamaciji »Moj zaklad«: »Jaz ljubim te, slovenska domovina« itd., katero je prav izvrstno prednašala učenka Micka Kolander. Prednašala sta še učenca France Kerner po nemški in Alojzij Kolarič »Korist ognja«. V zahvalnem govoru, katerega je govoril učenec Franc Marko, spominjal se je zraven gg. učiteljev, starišev in dobrotnikov, tudi v lepih besedah naše cesarske rodovine, katerej so vsi pričujoči zaklicali trikratni »živio«. Po cesarski pesmi razšli so se šolarji ob 6. uri vsak na svoj dom, in uverjeni smo, da se bodo še v poznih letih spominjali teh veselih uric. In kdo bi jim ne privoščil tega veselja? Kdo bi ne bil tudi sam vesel, ako vidi ob takih prilikah vse se obraze nedolžne šolske mladine? Gg. učitelji smejo pač po pravici biti ponosni na uspeh svojega truda, kateri se je ta dan tako očitno pokazal. Želeti bi bilo, da bi se takšne šolske veselice vsako leto prirejale, ker otroci dobijo več veselja do uka, zraven se pa ob takih prilikah že v mlada srca vcepi ljubezen do ljube domovine. V imenu šolske mladine bodi tukaj izrečena srčna hvala gg. učiteljem, kakor tudi vsem dobrotnikom!

Od Sv. Ane v Slov. gor. (»Štajerski kmet«). Ne nadejate se dobili so slovenski župani ta časopis, ki prè hoče slovenske kmete učiti na pravi podlagi in biti dober svetovalec v vseh slučajih človeškega življenja. No, izdajatelj in urednik mu je znani tiskar »Mariboržanke«, Poldek Kralik; zatorej je list vreden sin te klepetulje. Poldek, Poldek, kako si predrzen, že v prvi številki »Štajerskega kmeta« mahaš v pisu: »Varujte se« po čast. slovenski duhovščini, ter na vse kriplje opisuješ civilni zakon na Ogrskem, ter ga, kakor je razvidno, zagovarjaš in se raduješ, ako se liberalnim Ogom to posreči. Mislim, ker je Poldek že koj v začetku takó predrzen, bodo mu gotovo Slovenci hrbet obrnili, in kakor slišim, pošiljali bodo to spako v Maribor v poštne ulice — nazaj. No, ako pomislimo, kake oslarije prodaje Poldek v sinčku »Mariboržanke«, kake kozolee premetuje, kako je list drag in končno kaka — slovenščina je notri! Lahko svarim vse ljube Slovence in kličem z besedami urednika »Štajerskega kmeta«: »Varujte se«, ali koga? Časopisa »Štajerski kmet«! Mi imamo dosti boljših v krščanskem duhu pisanih časopisov političnih, kakor gospodarskih n. pr. »Slovenski Gospodar«, »Mir«, »Domoljub«, »Kmetovalec« itd. Ni nam torej potreba poduka in svetovanja iz poštnih ulic iz Maribora! Slovenci, zapišite na zavitek prihodnje številke »Štajerskega kmeta« besedico »nazaj!« —k—

Od Sv. Petra pod Sv. gorami. (Za novo šolo) sedaj gradivo vozijo. Postavili jo bodo na levi strani vstrie sedanjega nadučiteljevega stanovanja. Stroški za njo bodo hudo zadevali vse, ki davek plačujejo. V tej in v vsaki šoli se mora kapital, ki se potroši, povrniti z lepimi obrestmi, ako se bo učilo, kakor mora biti. Otroci se bodo učili branja, računanja, slovenske in nemške slovnice, prirodoznanstva, zemljepisja, risanja, telovadbe in dekleta še posebej ženskih ročnih del. Prav veliko pomaga šola s takimi nauki, ker se otroci pripravljajo za svoje stanovske dolžnosti, katere bodo morali spolnjevati, da si bodo služili ljubelega kruha. Ta prvi namen bo dosegla šola le, če se bo trudila, še

drugi in tretji namen doseči. Drugi namen naše šole je, naj bode slovenska. Gledal sem v mestu rokodelske učence, ko so morali otroke varovati, sekati drva, kuhati in vse drugo opravljati, le rokodelstva se niso učili, in zato je toliko »fušarjev«. Kjer se v šoli gleda, da bi se otrokom v glavo vteplo prav veliko nemščine in zopet nemščine, druge reči zaostanejo. Dobro je znati nemški, pa vsega dobrega se ne moremo naučiti, ker živimo prekratko. Prijetno je imeti nekaj rož na vrtu, pa večidel se mora nasejati ali nasaditi kaj koristnejšega. Enako se naj učijo otroci potrebnih rečij po slovensko, nemščine pa, kolikor je mogoče posebej. Učitelji naj torej ljubijo slovenski jezik in v njem otroke likajo, da ga bodo tudi otroci ljubili. Tretji in najpomembnejši namen mora pa biti, da bo šola krščanska. Otroci, ki se učijo toliko drugih rečij, od rud, rastlin, živalij, človeškega telesa, morajo pred vsem poznati, da imajo v sebi neumrjočo dušo, da so oni in druge stvari od Boga, da so druge stvari samo za ta svet, oni pa še za večnost, in da morajo po vseh božjih in cerkvenih zapovedih živeti in sv. zakramente radi prejemati, da bodo v večnosti srečni. Gospodje kateheti in učitelji morajo otrokom s svojimi zgledi in besedami kazati, kako se krščansko živi. Kjer so krščansko vneti učitelji ponižni, dobri, čisti, zmerni, krotki in pridni, shajajo s premoženjem, so v poštenju pri ljudeh, so ljubljeni od otrok, in veljajo veliko pred gosposko in Bogom. Če bo naša nova šola otroke pripravljala za stanovske dolžnosti, če bo otroke učila ljubiti svoj materin slovenski jezik in jim za podlago vse sreče sadila v srce sv. krščansko vero, bode veliki kapital za njo še z večimi obrestmi plačan, — drugače pa jo stavijo na pesek.

Iz Jarenine. (Vabilo.) Dne 8. julija se priredi tukaj v prostorih g. Martina Čvilaka veselica z godbo, petjem, majnico in tombolo, katere čisti dohodek se bode porabil za nakupovanje šolskih nazoril, kakor zemljevidov itd. Gospod profesor Koprivnik je blagovoljno obljubil, počastiti nas z govorom: »o požlahtnjevanju trte in zasajanju vinogradov z ameriškimi trsem«. — Vsi dobrotniki šole in mili prijatelji šolske mladine se tem potom najuljudneje vabijo, naj se blagovoljivo mnogoštevilno udeležiti te koristne slavnosti, ter naj posebno domači župljani s svojim prihodom pokažejo, da so uneti za napredek šole in vedó ceniti njeno korist.

Iz Cirkovic. (Strela. Ogenj.) Dne 26. t. m. bil je velik strah in velika nevarnost v Cirkovicah. Popoldne ob polu treh se pripodi črn oblak čez polje, zabliska in strela vdari v »šupo« gostilničarja Koržeta. In kakor bi trenil, je vse v ognju. Domačini so bili takoj s svojo brizgalnico k redu in pod vodstvom gosp. učitelja A. Klanjščeka začeli svoje delo. Hvala njim! Sreča je bila, da ni bilo vetra in pa da je bil dež, kakor bi iz vedrice izlival; zakaj nevarnost je bila velika za sosede. Kdor vé, kako blizu so tu hiše in škodnji skupaj in večinoma s slamo kriti in krma že pod streho, lahko razume, da je bil strah opravičen. Ogenj je bil kmalu pogašen, in pomoči šolskih ognjegašev ni bilo več treba, ki so tudi prihiteli hitro na pomoč, kar je zelo hvalevredno. Dobro bi bilo, da se tudi v Cirkovicah napravi društvo ognjegašev.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so revežem v Šleziji in Galiciji, ki so vsled povodnje veliko škodo

trpeli, darovali 10 tisoč gl. — Kako da na Spodnjem Avstrijskem vedno bolj hira liberalizem, kažejo občinske volitve v Badenu in Klosterneuburgu. Zapečkarji po naših mestih, tudi vi se vzbudite!

Češko. Cesarski namestnik, grof Thun, je te dni potoval po deželi; povsod so ga navdušeno pozdravljali, kar zlasti Mladočehe jezi. — Drugo leto bode takozvana etnografska razstava v Pragi. Slovani bodo sicér smeli tje priti, ali Čehi jih javno nikjer ne bodo smeli pozdravljati.

Gališko. Dne 22. t. m. je več državnih poslancev obiskalo na povabilo poljskih poslancev levovsko razstavo. Bila sta tam tudi slov. poslanca grof Hohenwarth in profesor Šuklje. Koalicija je s tem obiskom bojda jako utrjena.

Štajarsko. Neki profesor Ive bode na graškem vseučilišču prednašal v italijanskem jeziku. »Tagespošti« je to prav in če bi se tudi podučevalo v kitajskem jeziku, le v slovenskem jeziku nikdar nič. Slovenci torej imamo na Štajarskem manj pravice, kakor kak koli tujec! Grda zagrizenost. — Zoper slovenske paralelke na celjski gimnaziji je tudi glas povzdignil v »Neue Freue Presse« znani Karneri. Njemu so slovenske paralelke veleizdajstvo. Vidi se, da »viteza iz Verone« luna trka!

Koroško. Deželni poslanec Kajetan Schnableger je v Trbižu umrl. — Pri veselici dne 17. t. m. v Beljaku, katero je priredila ženska podružnica »šulvereina«, bil je tudi deželni predsednik baron Schmidt-Zabiérow. Zopet je pokazal predsednik, kakor že večkrat, da se tudi on prišteva med sovražnike Slovencev!

Kranjsko. V Ljubljano pride za finančnega svetovalca trd Nemeč Jenny. »Če se kaj tacega na zelenem lesu godi . . .« na Kranjskem, kaj je nadalje še nam pričakovati? — Nove posojilnice snujejo v Trebnjem, Kostanjevici in Cirknici.

Primorsko. V Trstu so za krškega škofa bili posvečeni 24. t. m. stolni dekan, preč. g. Andrej Šterk. — V tržaških c. kr. javnih skladiščih je slovenski govoriti prepovedano. Ali so zato c. kr. postale? — V Šempasu pri Gorici je bil volilni shod dne 24. junija, dne 29. bode pa v Dornbergu. — Te dni so v Buzetu v Istri občinske volitve; ali tokrat Lahoni ne bodo tako zmagali, kakor pred par tedni v Pazinu. — Dne 27. junija je bil občni zbor istrske družbe sv. Cirila in Metoda v Opatiji.

Hrvatsko. Novi nadškof zagrebški, dr. Posilović, pridejo v Zagreb dne 7. julija. Slovesno umeščenje bode 8. julija. — Polaganje temeljnega kamna za Starčević dom se je 26. t. m. vršilo izvanredno slovesno.

Ogersko. Dne 21. junija, ko so na Ogerskem povodnji napravile za nekaj milijonov škode, bila je vsprejeta v gosposki zbornici postava o civilnem zakonu s 128 glasovi zoper 124. Vse verni kristjani na Ogerskem in pri nas milo vzdihujejo, židje in liberalci pa kar vriskajo. Mogoče, da cesar postave ne bodo potrdili. Če bode ta postava potrjena ali ne, ta liberalna zmaga bode vplivala na našo državno polovico. Naj vpliva tako, da se bodo pri nas kristjani vzdramili k odločnemu delovanju!

Vunanje države.

Rim. Te dni objavljajo listi vsebino najnovejše enciklike ali okrožnice papeža Leona XIII. V njej govorijo o mirnem delovanju papeštva in vabijo vse krivo-verce, posebno ljubeznivo razkolne Slovane v naročje katoliške cerkve.

Italijansko. V poslanski zbornici razpravljajo finančne predloge. Kakor se vidi, bode se zvitemu Crispi-ju sedaj posrečilo, da bode iztuhtal nove davke,

ali kdo bo jih mogel plačevati? — V kaznilnici na otoku blizo Neapolja so se kaznjenci spoprijeli z vojaki. Mrtvih je 130 kaznjencev in vojakov, 96 pa ranjenih.

Francosko. Neki 21letni italijanski anarhist Caserio je zadnjo nedeljo večer ob 9. uri v Lijonu zabodel Carnota, predsednika republike, da je tri ure pozneje umrl. Vsled tega so Francozi sila razkačeni na italijanske delavce in jih kar hočejo pobiti. Seveda nedolžni delavci tega niso krivi, ampak le brezverski anarhisti. Torej vladarji zemlje, dajte ljudem katoliško vero nazaj! Novega predsednika republike so volili 27. junija. Izvoljen je Kazimir Prériér.

Angleško. Iz Londona se je 23. t. m. javilo, da so se 23. junija plini vneli premogovi jami pri Pontypriddu. Ponesrečilo se je kakih 250 ljudij. — Angleški liberalci, ki so res liberalni so te dni na shodu oestro obsojali gosposko zbornico, ker ta večkrat odkloni predloge, sprejete od poslanske zbornice.

Dansko. V tej državi je kmeti stan jako dobro politično organizovan, bolje nego meščani. V zbornici sedi mnogo kmetov, ki odločno zagovarjajo pravice svojega stanu. One dni pa je v Fridericiji bil shod, in so se tudi meščani začeli organizovati, toda zoper kmete. Ali bi ne bilo bolje, ko bi složno delovali?

Nemško. Na Badenskem so liberalci do sedaj kaj brezobzirno gospodovali; od sedaj bode pa bolje. Misijoni, do sedaj prepovedani, bodo zanaprej dovoljeni. Ker se bode letos v tej deželi nova volilna pravica uvedla, bodo se potem tudi misijonarji smeli vrniti.

Bolgarsko. Iz Tirnove je te dni prišel metropolit Klement v Sredec. Ljudstvo ga je navdušeno pozdravljalo, on pa je ljudstvo vsodbujal za kneza Ferdinanda. — Bolgarska ima koalicijsko ministerstvo. Tam je vladna stranka najbolj edina, kjer se gre zoper Stambolove privržence.

Srbsko. Predno se je kralj Aleksander napolil v Carigrad, obiskal ga je avstrijski nadvojvoda Jožef. Sestanek je bil prisrčen, pa bojda tudi političen. — Kedar se kralj povrne, bode si bržčas moral poiskati zopet nove ministre. To je še sitnejše, kakor če gospodar mora vedno menjavati posle.

Amerika. Naši rojaki so 3. junija ustanovili zopet novo katoliško podporno društvo na Biwabiku. To društvo je osnoval gosp. generalni vikarij Buh, urednik časopisa »Amerikanski Slovenec«. Kakor Slovenci, tako tudi Hrvati delajo na to, da ustanovijo »Jednoto« svojih društev.

Za poduk in kratek čas.

Izlet na Kranjsko o binkoštih.

Potopisna črtica; piše T. M. Savinjski.

(Dalje.)

Zato sem hitel dalje, da si ogledam še druge jame. Prav opisati se ne dadó, kajti v vsaki nahajaš sila dosti novega in različnega. Tu visé od stropa snažnobeli kapniki, ki so videti, kakor bi obešeno bilo perilo. Zaradi tega imenujejo ta kraj perišče. Tam zopet rastejo iz tal nšteti stebri in stebrički. Sem ter tje se več takih stebrov združi v mogočen hloed, ki ga jedva more obseči mož. Nekateri so beli kakor sneg, drugi sivi, rjavi in črni; spet drugi se vidijo kakor bi bili sestavljeni iz majhnih ledenih zrnec ter se čudovito bliščé in iskré v električni svetlobi. Spet so nekateri nežno rdeči kakor koral, ali pa živorumeni kakor vosek. Večinoma so tudi stene prevlečene s takimi krasnimi kapniki, da se ti skoraj zmoti v glavi.

Mnogo kapnikov ima svoje ime zaradi enakosti z dotičnimi stvarmi. Tako n. pr. »podoba Matere božje«, »vodomet«, »kopa sena«, »sv. Petra stol«, »orlova perut«, »levova glava«, »papiga«, »speče deklice«, »rakev«, »slap«, »turška sablja«, »Damoklejev meč«, »potrži steber« in še mnogo, mnogo drugih. Kdo bi si vse to zapomnil! Silno se mi je dopadel »Božji grob«; to je podolgovata čveterokotna votlina v dolgosti groba. Pokrita je s snežno-belo odejo, katere rob je čudovito lepo in nežno izrezljan; in vse to je iz prozornega kamna. Kako velikanska so pač tu dela božje vsegamogočnosti! Najrajši bi bil ostal v vsaki jami po pol ure ali še delj, da si vse natančneje ogledam; pa misliš, da sem utegnil? Po tisoče ljudij hitelo je v teh podzemeljskih prostorih sem ter tje, in paziti sem moral, da se ne zgubim. Bavno pri »Božjem grobu« zamudil sem se nekoliko, in mahoma bil sem sam. Po tri ali štirje poti vodijo včasih iz jame in če bi mi ne velelo uho, kam se naj obrnem, zašel bi. Poslušal sem, o čemer se pogovarjajo moji spremljevalci, ker sem bil radoveden, kakšna čuda se nam še bodo prikazala. Nisem dolgo čakal in zvedel sem, da hodimo naravnost proti najveličastnejšemu čudežu Postojnske jame, namreč proti »Kalvariji«.

Pot nas je vodila zdaj navzgor, zdaj navzdol, tu in tam tik črnih prepadov, od koder nam je donelo na uho pluskanje v globočini tekočih vod. Človek, ki bi se tukaj zvrnil v temno žrelo, bi pač nikdar več ne videl belega dne. Pot je zato tudi z železnimi ograjami zavarovana. Skoro pol ure smo hodili od Božjega groba in zdajci smo dospeli tja, kamor smo želeli. Pred nami stoji gora Kalvarija v mesečno blede električni razsvetljavi. Strméc sem obstal, ter kakor začaran občudoval ta čudež božji. 50m visoko vspenja se hrib nakvišku ter se naslanja v zadi na skalnato steno. Tukaj ti je na stotine stebrov in raznih kamnatih podob vseh barv, od belo-lesketajoče in roznate do temno rjave in črne. Nekateri stebri stojé po koncu, drugi ležé kar križem in počez, kakor podrto drevje po silovitem viharju. Ni trebalo dosti domišljije, da so imeli ljudje te kamne za množico, hitečo na goro Kalvarijo, gledat križanja Zveličarjevega. Ker je hrib dokaj strm, pelje pot po ovinjkih na vrh. Postal sem večkrat ter se oziral navzgor in tudi navzdol, od koder mi zijajo grozna brezna nasproti. Strop se vspenja daleč v višavi nad nami ter je prevlečen z bliščečimi kapniki. Pa kaj je to?! — Zaslíšim tanko zveneče glasove, prihajajoče z višave. Ali nas hočejo pogorski duhovi začarati v svojem kraljestvu? Precej spoznam napev »Lepa naša domovina«, kojega so svirali na tamburice vrli kmetski fantje. Hruméči »živio«-klici odmevali so od skalne stene in tudi jaz sem z navdušenim vsklikom kmalu stal zraven mladih godcev. Kako spretno so ti znali izvabljeti najslajše glasove majhnim tamburicam! Vsa gospoda, tudi gospoda tujih narodov, poslušala jih je z očividnim zanimanjem. Zvedel sem od igralcev, da so iz Ribnice in da se doma vadijo skupno ob večerih ter pripravljajo mnogo veselih ur sebi in svojim. Ali bi se ne dalo kaj tacega tudi pri nas vpeljati? V slovo zagodli so še »Hej Slovani« in »Naprej zastava Slave«, in v kratkem smo po drugi strani prišli zopet do vnožja. Še enkrat sem se ozrl s srečnim očesom po nebeški krasoti, kojo so mi skalnate stene v kratkem zopet zakrile.

(Dalje prih.)

Smešnica. V nekem časniku se neki bolnik zahvaljuje za obilno podporo vsem blagim dušam; ali tiskano je vsled tiskovnega pogréska: »zahvaljuje se za obilno podporo vsem blagim aušam«.

Razne stvari.

(Cesarjevo darilo. Presvetli cesar so iz lastne blagajnice darovali gasilnemu društvu v Reihenburgu šestdeset goldinarjev.

(Odlikovanje.) Lekarnar in župan »nemškega« Podčetrka na slovenskih tleh, Sigmund Vaczulik, dobil je od presvetlega cesarja zlati zaslužni križec.

(Občeslov. obrtno društvo v Celju) je imelo 16. t. m. občni zbor. Društvo ima dve podružnici, v Št. Juriju ob južni železnici in v Šoštanju. Rednih članov šteje 28.

(Delavsko bralno in pevsko društvo) v Mariboru priredi svoj ustanovni občni zbor v nedeljo, dne 1. julija, večer ob 1/2 8. uri v hotelu: »Erzherzog Johann«. Vspored: 1. Pozdrav in nagovor sklicatelja. 2. Govor: Zakaj snujemo društvo? 3. Vpisovanje udov. 4. Volitev stalnega odbora in pregledovalcev računov. 5. Razni nasveti in predlogi. Po zborovanju prosta zabava, pri kateri poje moški zbor. Čislane bralce opozarjamo na dopis »iz Maribora«.

(Častni občan.) Občina Globoko pri Brežicah je imenovala gosp. J. Mešička, nadučitelja v Sevnici, za svojega častnega občana zaradi zaslug, katere si je takaj kot nadučitelj pridobil.

(Lepa čast.) Trgovec g. Franc Seršen je na dunajski razstavi za živila dobil prvo darilo in sicer zlato kolajno za ljutomersko vino in žganje.

(Vojaški kaplan) č. g. Anton Bolkovič, naš rojak, prestavljen je iz Gradca v Sarajevo.

(Posojilnico) so ustanovili vrli domoljubi Ljubnem v gornji Savinjski dolini.

(Župan.) Na Vidmu ob Savi je zopet izvoljen za občinskega predstojnika gospod J. Mohorčič.

(Ptujsko učiteljsko društvo) bode 1. julija praznovalo na Ptuju svojo 25letnico. Dopoldne ob 11. uri bo v meniški cerkvi sv. maša. Ob 1/2 1. v »Narodnem domu« skupni obed; kuvert stane 80 kr. Ob 5. uri koncert z velezanimivim vsposedom. Večer ob 1/2 9. uri se bode predstavljala opereta »Fičnik«. Vstopnina 50 kr.; za kmečke ljudi 30 kr.; za obitelji (3 osebe) 1 gold.

(Ljudski shod) bode 30. junija večer ob 8. uri v gostilni »zum Kreuzhof« v Mariboru. Priredi ga politiško društvo »Wahrheit«. Vspored: 1. Stanje delavcev in njih pravice, (poročevalka Krassa z Dunaja). 2. Politiške stranke in časopisje.

(»Pettauer Zeitung«.) S tem naslovom bode začel ptujski tiskar W. Blanke izdajati časnik. Na Ptuju so že Nemci večkrat z izdajanjem »caiting« poskusili, pa še se do zdaj nobeden časnik ni mogel vzdržati.

(Čujte, kdo piše »Štajerskega kmeta«!) Prvi članek v 1. številki bi moral predstaviti iz nemškega na slovenski jezik g. Tribnik, učitelj na Mariborski c. kr. kaznilnici. Ali ni utegnil ali ni morebiti znal, članek je dal kaznjencu Fritzu, da ga je prestavil. Torej kaznjenci bodo našim kmetom časnike pisali?!

(Zrellostni izpit) je na Mariborski gimnaziji 26. in 27. junija delalo 15 osmošolcev. Vsi so maturo napravili; ti štirje z odliko: Jerovšek Anton, Krošel Franc, Noroglav Friderik in Trstenjak Roman.

(Kdo zvonjenje sovraži?) Kakor znano, neka zvesta domača žival, potem tudi židje ali čifuti in frasoni. Kdo še pa? Ravnateljstvo c. kr. Mariborske realke, ker se je pri mestnem starešinstvu pritožilo zaradi zvonjenja pri čč. frančiškankah.

(Nesreča.) Dne 22. junija je v Trbovlju v premogovi jami s polnim vozičkom 27 metrov globoko padel vrli rudar Boštjan Zapotnik in je z razbito glavo mrtev obležal.

(»Slovensko društvo) skliče prvič ljudski shod v Mozirje v nedeljo dne 8. julija t. leta ob 3. uri popoldne. Vspored: celjska gimnazija, javni napisi, novi davčni predlogi v državnem zboru, sploh kmetstvo in obrtsko vprašanje.

(Požar.) V Selnici ob Dravi je 19. junija zgorelo gospodarsko poslopje J. Goloba. — Dne 22. junija se je v Slovenski Bistrici vnelo gospodarsko poslopje Fr. Ozimiča in je pogorelo tudi par drugih poslopij. Škode je nad 4000 gld.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru je slavna Ptujška posojilnica veledušno darovala 60 gld. Bog plati!

(Toča.) Kakor neki graški časnik poroča, bila je 21. t. m. popoldne med dežjem toča okoli Konjic, ki je nekaj škode napravila po vinogradih.

(Vina) lanskega še imajo precej po Dalmaciji, Istri in Goriškem in ga dajo po ceni. Mnogi naši gostilničarji bi vino gotovo radi kupili, ali ne vedó, do koga se jim je obrniti. Ali temu nihče ne more opomoči?

(Strelne vaje.) Topničarji ali arteleristi bodo v Krškem začeli strelne vaje letos začetkom meseca julija.

(Izseljevanje v Ameriko) je znatno ponehalo, ker se velike ovire stavijo izseljencem, ker na tisoče delavcev tamkaj nima sedaj zaslužka, ker se taki ne smejo v Ameriko seliti, ki še niso zadostili vojaški dolžnosti.

(Birma v Celjski dekaniji.) Milostlj. knezsko-bodo zakrament sv. birme delili dne 1. julija v Celju v župnijski cerkvi, 2. v nemški cerkvi, dne 3. bodo v Grižah posvečevali veliki oltar v župnijski cerkvi in Lurško cerkvico; dne 4. bode v Grižah birma, dne 5. v Žalcu, dne 6. v Št. Petru v Savinjski dolini, dne 8. pri Sv. Marjeti na Polzeli, dne 8. v Galiciji in dne 9. v Teharji.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Vincenc Kolar, provizor v Gomilski, pride za provizorja na Reko in č. g. Matevž Trtinek, kaplan pri Sv. Rupertu nad Laškim, za provizorja k Sv. Lenartu nad Laškim. — Župnija Sv. Urbana blizu Ptuja je zopet razpisana do 31. julija t. l.

Loterijne številke.

Trst 23. junija 1894: 76, 49, 1, 53, 70
Linc » » » 4, 66, 46, 64, 63

Služba organista ²⁻³

pri mestni župnijski cerkvi v Celju je s tem do 15. julija t. l. razpisana. Služba nese 433 fl. po fasiji na leto in prosto stanovanje; poleg tega mogel bi si izvežban glasbenik mnogo zaslužiti s privatnimi urami. Prošniki, koji naj pošljejo svoje prošnje opatijsko-župnijskemu uradu v Celju, morajo dokazati, da so izvežbani v vseh stvarkah cerkvene glasbe, v koralu, dirigovanju, podučevanju v petju, v pravilnem orgljanju, ter biti strogo cerkvenega mišljenja. Znanje obeh deželnih jezikov neobhodno potrebno.

Za birmance lep spomin.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je na prodaj:

Duhovni vrtec

V. natis. Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še poduk za sveto birmo, 116 svetih pesmi in velja:

v usnje vezan z zlatim obrezkom . . . 85 kr.
" " " " s kopčo 95 "

Za zeleno cepljenje trt

priporoča

patentne vezi

iz gumija (Gummispangen)

v dvojni širokosti ²⁻⁴

Janez Pucher,

Maribor, gosposke ulice 19. Maribor.

Na prodaj

je pri Sv. Benediktu v Slov. goricah hram, na katerem je krčna, štacun in c. kr. pošta, k temu tudi druga posestva.

Več se izvé pri posestniku Juriju Golob tamkaj. ²⁻³

Vinograd

pri Sv. Ani v Slov. goricah, poprej lastnina č. g. kanonika in dekana Jurija Tutek, sedaj lastnina cerkve pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, se proda. Kupci naj se oglasijo pri cerkvenem predstojništvu v Št. Lenartu v Slov. goricah. ²⁻²

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Ure za zvonike

vsake vrste in velikosti in kakor znano najboljše izdelane ponujam po smrti svojega očeta Andreja Bertholda v Gnasu prav po ceni in z večletnim jamčenjem. Naša tvrdka obstoji 40 let ter je izdelala čez 200 novih ur za zvonike, med temi 10 novih za različne cerkve in stolpe, kakor tudi za Srce-Jezusovo cerkev v Gradcu.

Tudi prevzajem vsakovrstne poprave ur.

Sè spoštovanjem

Ignacij Berthold ³⁻³

v Arnožu (Ehrenhausen) Štajarsko.

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „Žalostna mati Božja“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkoy v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane
vezana v polusnje gld. — 70
" z zlatim obrezkom " — 80
" v usnje z zlatim obrezkom " 1 40
2. „Družbine bukvice za dekleta“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo
vezane v usnje z barvanim obrezkom gld. 1 30
" " rudečim " " 1 40
" " zlatim " " 1 60
3. „Duhovni Vrtec“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane
v usnje vezan z zlatim obrezkom gld. — 85
" " " " s kopčo " — 95
4. „Sveto opravilo“, spisal Anton Slojšek, nekdanji viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja
vezano gld. — 35
" v polusnje z zlatim obrezkom " — 50
" v usnje z zlatim obrezkom " — 60
5. „Ključek nebeški“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja
vezan gld. — 30
" v polusnje z zlatim obrezkom " — 40
" v usnje " " — 50
6. „Molitve na čast svete družine“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.
7. „Božič“ pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakaj, stane 15 kr.
8. „Svete pesmi za šolarje“, vezane 10 kr.
9. „Zbirka narodnih pesmij“ I. snopič 10 kr.
10. " " II. snopič 10 kr.
11. „Ženitovanje“ 15 kr.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljuje velečastiti duhovščini, posebno preč. gg. kaoniku Antonu Hajšek-u, ki so pogreb vodili in dekanu Jerneju Voh-n za prekrasen govor, kakor tudi vsem drugim, ki so se v tako obilnem številu vdeležili pogreba č. g. Valentina Stiplovšek-a, Ločkega župnika ter priporoča blagega pokojnika v pobožno molitev in blag spomin.

Sv. Duh v Ločah, 21. junija 1894.

Jakob Korošak.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 24-52

Služba organista in cerkovnika

v Negovi je razpisana do dne 1. julija t. l. Podpisani želi moža samskega, v službi zvestega, v življenju zmernega in lepega zadržanja in vdanega tudi podpisanemu; le takemu zagotavlja podpisani prijazno življenje v Negovi.

3-3 Alojzij Šijanec, župnik.

Štajerska deželna zdravilnica Rogačka-Slatina.

Južne železnice postaja: **Poličane.**

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Zdravitev s pitno, topliško in studeno vodo, s sirotko itd.

Brošure in prospekte razpošilja ravnateljstvo brezplačno.

Tempeljska in Styrija-slatina,
vedno nova polnitev,

slavoznano glavberjevosolno zdravilo proti boleznim prebavnih organov in izvrstna svežilna pijača.

Dobiva se pri slatinarstvu v Rogatcu in na Slatini ter tudi v vseh trgovinah z mineralnimi vodami, v boljših spece-rijskih in droguerijskih prodajalnicah ter v lekarnah. 2-6

RAZGLAS.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru podeli se z začetkom prihodnjega šolskega leta, t. j. s 15. septembrom 1894 sedem deželnih štipendij in previdoma nekaj štipendij od okrajnih zastopov in štajarske hranilnice. Gledalo se bode posebno na sinove vinogradnih posestnikov, kateri so odločeni, da bodo o svojem času prevzeli očetovo gospodarstvo.

Prošnjiki za štipendije morajo vsaj 16 let stari biti, telesno zdravi, cepljenci, samci, pošteni, morajo imeti na Štajarskem domovinsko pravico in to znati, kar se v ljudskih šolah uči.

S krstnim listom, s pričevali o nravnosti, zdravju, cepljenju osepnic, s šolskim in ubožnosti spričevalom na štajarski deželni odbor pisane prošnje naj prošnjik za štipendijo osebno vsaj do 15. avgusta t. l. izroči ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole.

Gradec, meseca junija 1894.

Od štajarskega deželnega odbora.

Münzerjeve karpatske kose v poštnih zavitkih

prave samo s to vknjiženo znamko.

Zavzemajo v svetovni trgovini prvo mesto zaradi svoje priročne oblike, lahкости, jednako-merne trdosti ter trpežnosti in ker se lahko vodijo.

Narejene so iz dvakrat rafiniranega (očiščenega) posebnega srebrastega jekla, ki se napravlja iz najzlahtnejših rud, in ki se odlikuje posebno v tem, da je silno trdo ter da se da prav dobro klepati.

Klina jim je po vsej dolžini fino vdolbena, močna, trdo napeta in prožna (elastična). Rezilo je po vsej dolžini fino izklepano in sicer jednako tenko in jednako široko (4 mm.), kar je od strokovnjaškega stališča najzanesljivejše znamenje prave enakomerne trdosti in trdnosti.

Kedar si jo naklepal, rabiš jo lahko več dni; rezilo se le malo obrabi, in ako si jo jedenkrat nabrusil, kosiš lahko okoli 100 do 130 korakov celo najtršo gorsko travo in najgostejše žito.

Radi teh imenitnih lastnostij so Münzerjeve karpatske kose mnogo več vredne, kakor vsak drugi domači in tuji izdelek in prihranijo kmetovalcem časa, dela in denarja.

Münzerjeve karpatske kose lahko rabiš tudi kot kose, ki jih samo nabrusiš (ne da bi jih bilo treba naklepati) prerežejo ti železno pločevino (pleh), ne da bi se skrhale ter ti zagotovijo zmago pri vsaki hitri košnji za stavo.

Za jednako kakovost in navedene lastnosti vsake posamezne kose prevzamemo popolno garancijo.

Kose se razpošiljajo v obliki, kakor je v deželi navadna in v poljubnih dolžinah po teh-le cenah:

Dolžina kose z uhom vred	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	ctm.
Cena jedne kose	1.—	1.05	1.10	1.20	1.30	1.40	1.50	1.65	1.80	2.—	gld. av. v.
Na 5 kilogramov gre	14	13	11	10	9	8	7	6	6	5	kos

1 pripraven karpatski brus se dobi za 15 krajc.

Razpošilja se s prvo pošto, le za gotov denar ali pa po poštnem povzetju. Poštnino plačamo sami in jo zaračunimo pri zavitkih (paketih) do 5 kg. samo 30 kr. Pri naročitvi 10 kos zaračunamo le polovico poštnine, pri naročitvi 20 kos ni treba nič plačati za poštnino.

 Dopisuje se v vseh jezikih.

Pri skupnih naročitvah z imenikom posameznih gospodarjev zaznamujemo vsako koso z imenom onega gospodarja, čegar je.

MÜNCEK & Co. na DUNAJU.

7—15